

Undervisningsbeskrivelse (**den endelige version**)

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Termin hvori undervisningen afsluttes: december 2023
Institution	HF & VUC Skive-Viborg
Uddannelse	HF
Fag og niveau	Psykologi C
Lærer	Ole Juul Nielsen
Hold	vDh1Ps start vinter 2023

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Det mærkelige menneskedyr
Titel 2	Det foranderlige menneske
Titel 3	Du er hvad du tænker
Titel 4	Personlighed og stress

Titel 1	Det mærkelige menneskedyr
Indhold	<p>Kernestof</p> <p>'Evolutionsteorien' Jil Byrint: I Mærkelige menneske (kapitel 2), s92-93 + s 103-105 + 110-112. Plurafutura, 2016 (8 sider) https://vucviborg.sharepoint.com/:b/s/Hold/vDh1PsB2018_19_70WRV/EW8CgxAObQhNhCKyb1OQJFYBAplwcx4-DwgRekiKQjNI7A</p> <p>'Socialpsykologi' Ole Schultz Larsen: Psykologiens veje (kapitel 21), s375- 384 + s391-394 + s396-405 . Systime, 2018. (25 sider) https://vucviborg.sharepoint.com/:w/s/Hold/vDh1PsB2018_19_70WRV/ETjS-PgtfHdlpgUDx_pB97ABd5zNh_9N8el-0TAACOPXFO</p> <p>'Ondskab' Ole Schultz Larsen: Psykologiens veje (kapitel 24), s459-463 + s470-477. Systime, 2018. (10 sider) https://vucviborg.sharepoint.com/:w/s/Hold/vDh1PsB2018_19_70WRV/ERG4YozwO8pKnKkQLXs1Q5wB75P0_3zVPq8AZp6URktYrg</p> <p>Videoklip: ' Mennesket det sociale dyr' Henrik Høgh-Olesen. Foredrag, 21 minutter. DR 2011. (4 sider) https://drive.google.com/drive/folders/0B-W6BAJyuAYkLUN5TWE1VTIRYXM?usp=sharing</p> <p>Uddrag af 'Hjernevask - Flokdyr eller egotripper?' Dokumentarfilm, (røgforsøget) 7 minutter. DR 2013. (2side) https://drive.google.com/open?id=1bALugeN4by_L-3M9AleTSdJI4fLhWLUp https://drive.google.com/open?id=1hIQcNF3cvAw5exKn-74ofJArIspGkeEI</p> <p>Uddrag af 'Forenet med fjenden' (Nationalister og indvandrer), Kanal 5 2018, 11 minutter. (3 sider) Del 1 https://www.youtube.com/watch?v=5ylaZIJ2VIE Del 2https://www.youtube.com/watch?v=nqZCzG0JB7g</p> <p>'Politiet overfalder handicappet mand i kørestol'. Privat optagelse, 4 minutter. YouTube. (1 side) https://www.youtube.com/results?search_query=Politiet+overfalder+handicappet+mand+i+k%C3%88restol</p> <p>Uddrag 'Lydighedens dilemma' Poul Martinsen m.fl.: Dokumentarfilm, 21 minutter. DR 1978. (side 4) https://drive.google.com/drive/folders/0B-W6BAJyuAYkLUN5TWE1VTIRYXM?usp=sharing</p>

	<p>'Stanford fængselseksperimentet'. Dokumentar, 14 minutter. YouTube. http://www.youtube.com/watch?v=sZwfNs1pqG0 (side 3)</p> <p>'Din forunderlige hjerne: Hvorfor har vi brug for andre?' (fra 34.00 til 39.00). Dokumentar, 5 minutter, DR 2019. (1 side) https://drive.google.com/open?id=1V_hejpjaiWMFrEPlD9UKUc7jMAXDUdu6</p> <p>Artikler og andet kort tekst:</p> <p>'Cues of being watched' (signal eller øjne der ser). Melissa Bateson m.fl. 2006 i Biology letters. (1 side)</p> <p>(Vores frygt for edderkopper stammer fra aberne) 'Itsy Bitsy Spider...: Infants React with Increased Arousal to Spiders and Snakes', Hoehl, Stefanie m.fl.: Frontiers in Psychology 2017 (1 side) https://vucviborg.sharepoint.com/:b/s/Hold/vDh1PsB2018_19_70WRV/ERgdTWptGYdLgiGLVOPmVdYBRWkhAYXH9A4mQeUJAi9FZA</p> <p>'The "Reading the Mind in the Eyes" Test: Complete Absence of Typical Sex Difference in ~400 Men and Women with Autism': Simon Baron-Cohen m.fl., PLOS one 2015 (1 side) https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4552377/</p> <p>'Korpsånd': Leder fra Information, 16.04.2014 (1 side)</p> <p>"Indvandrere og nationalister skal dyste om en pengepræmie i et nyt program" Kilde: Mie Christensen, Euroman.dk, 2018 (1 side)</p> <p>"Her er danskernes fordomme: Tykke er dovne, og boksere er dumme" Kilde Maren Urban Swart, Søndagsavisen.dk, 2016 (1 side)</p>
Omfang	Anvendt uddannelsestid: 61 sider
Særlige fokuspunkter	Vi arbejder med grupper (primær- og sekundær grupper, fremmed – og egen-grupper, reference- og medlemsgrupper) roller (formelle, uformelle roller, rolle forventninger,) rollekonflikt, normer, anderkendelse, konformitet, lydighed, socialkognition, ondskab, kulturpsykologi (stereotyp, kulturrelativisme, kultur etnocentrisme, kollektivistiske kultur og individualistiske kultur), evolutionspsykologi og social kognition.
Væsentligste arbejdsfor-	

mer

Titel 2	Det foranderlige menneske
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>HSP (Meget sensitive personer) hentet fra Personlighedstræk hos særligt sensitive mennesker - HSP foreningen (hsp-foreningen.dk) af bl.a. Elaine N. Aron. (4 sider)</p> <p>'John Bowlby og Mary Ainswoth' Ole Schultz Larsen: <i>Psykologiens veje (kapitel 6)</i>, s. 100-105. Systime, 2018. (6 sider)</p> <p>'Harry Harlow' Ole Schultz Larsen: <i>Psykologiens veje (kapitel xx)</i>, s. xx-xx. Systime, 2018. (1 side)</p> <p>'Omsorgssvigt' + 'Børns reaktioner på omsorgssvigt' + 'Risiko og resiliens' Ole Schultz Larsen: <i>Psykologiens veje (kapitel 8)</i> s. 120-136. Systime, 2018. (15 sider)</p> <p>'Krop, køn og identitet'. Ole Schultz Larsen: <i>Psykologiens veje (kapitel 19)</i> s. 329-332. Systime, 2018. (3 sider)</p> <p>'Sex i Danmark'(5 sider) https://www.projektsexus.dk/</p> <p>'Lene og seks måneder gamle Tanja' Margaretha Berg Brodén: <i>Mor og barn i ingenmandsland</i>, s. 189-190. Hans Reitzel, 1991. (1 side) https://vucviborg.sharepoint.com/:w/s/Hold/vDh9PsC2017_18_70URV/EU-C7k7sCINlfzFu6g26acBDgKJMwMH1U8NUjY5INVyyA</p> <p>'Du er grim og dum' Lene Kjældgaard. BT den 15. december 2012. (2 side)</p> <p>"Early risk factors and pathways in the development of early disruptive behavior problems" in 'Development and Psychopathology', 1996 af Winslow m.fl. (1 side)</p> <p>"The Development of the Person: The Minnesota Study of Risk and Adaptation from Birth to Adulthood", 2007 side 246, Alan Sroufe. (1 side)</p> <p>"Psychiatric disorders in Danish children aged 5-7 years: A general population study of prevalence and risk factors from the Copenhagen Child Cohort (CCC 2000)". Fra Nordic Journal of Psychiatry 2016, Allan Linneberg m.fl. (1 side)</p> <p>'Tillid og tilknytning til forældre'. Fra børn og unge i DK - velfærd og trivsel 2022, side 100 (1 side). VIVE 2022.</p>

	<p>'Selfies kan give psykiske problemer'. Magasinet Psykologi 13. april 2019. (2 sider)</p> <p>'Ungdom er forbundet med større grad af spændingssøgen og impulsivitet', development psychology 2008. (side 1).</p> <p>Video materiale:</p> <p>'objektpermanens' (1 side) https://drive.google.com/open?id=1iEJPOYDOI2TjPVXI59tuHWakRa-vXbHg</p> <p>'En massemorders sind' om arv og miljø (fra 7.55 til 14.49). Miles O'Brien. 2013 (2 side) https://drive.google.com/drive/folders/0B-W6BAJyuAYkdm96bTQwT1k2Njg?usp=sharing</p> <p>'Særligt sensitive og angst', Ilse Sand: foredrag, 8 minutter. (2 sider) https://www.youtube.com/watch?v=FrImbm5TJbQ</p> <p>'Man behandler børn som human resources (konkurrencestaten)', 2 min. DR2 2019. (1 side) https://drive.google.com/open?id=1FVmokZBWa8hjUdV9Eyr-hke33iFZFwKr</p> <p>'Børn utsat for fysiske overgreb' Steen Holger Hansen : Forelæsning, (fra 12.00 til 17.00.) Danskernes Akademi. DR 2012. (2 sider) https://drive.google.com/open?id=0B-W6BAJyuAYkUUUp2clc5RVVHTOU</p> <p>'Er du mors lille dreng'(fra 0 til 5.00). TV2, 2008 (1 side) https://drive.google.com/open?id=0B-W6BAJyuAYkZGJ6ZXdQWUIPeVU</p> <p>'Line - De brændt børn'. TV2, 2017 (7 sider) https://drive.google.com/file/d/1RJ0gvA4O4t61I_DEtJTNKf7-YEW8dbOs/view?usp=sharing</p> <p>'Harry Harlow'. DR2, 2017 (2 sider) https://drive.google.com/file/d/1xvadklfkobNpSGG85TKIfG2ga6hgigGuX/view?usp=sharing</p>
Omfang	Anvendt uddannelsestid: 64 sider
Særlige fokuspunkter	Menneskets psykiske forandring er særlig stor mens det er et spæd- og småbarn - men også i ungdommen, sker der store forandringer. Moderne udviklingspsykologi orienterer mod eksperimenter og med overvejende fokus på spæd- og småbarnet. Vi arbejder med Eliane Erons temperamentsteori, Sterns udvikling af selvet, Bowlby og tilknytning, tilknytningstyper, omsorg, omsorgssvigt, risikofaktorer og beskyttelsesfaktorer (resiliens). Videre arbejder vi også med ungdom og identitet.
Væsentligste	

arbejdsformer

Titel 3	Du er hvad du tænker
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>'kognitiv psykologi' Ole Schultz Larsen: <i>Psykologiens veje (kapitel 11)</i>, s. 167-176. Systime, 2018. (10 sider)</p> <p>'Tænkningens udvikling' Ole Schultz Larsen: <i>Psykologiens veje (kapitel 12)</i>, s. xxx-xxx. Systime, 2018. (10 sider)</p> <p>'social læringsteori. Ole Schultz Larsen: <i>Psykologiens veje</i>, s. xxx-xxx. Systime, 2018. (2 sider)</p> <p>'indlært hjælpeløshed' Ole Schultz Larsen: <i>Psykologiens veje</i> s. xxx-xxx. Systime, 2018. (1 side)</p> <p>'Mindsetbaseret undervisning' Kortnum, Nielsen & Videsen, s. 9-38. Dansk psykologisk forlag, 2014. (29 sider) https://drive.google.com/open?id=1TYTj4sQgu4if3qWwtSXoWVpFMXDsjMNC</p> <p>"Vidner tænkte ikke på, at der var noget galt". Kilde: Politiken 24.08.2005 (1 side)</p> <p>"Vi skaber selv falske nyheder, hvis sandheden ikke passer os". Politiken 24.08.2019 (2 sides)</p> <p>'To What Extent and Under Which Circumstances Are Growth Mind-Sets Important to Academic Achievement? Two Meta-Analyses'. Artikel af victoria Sisk & flere i Psychological Science, 2018. (1 side) https://vucviborg.sharepoint.com/:b/s/Hold/vDh1PsB2018_19_70WRV/EXSaHGJHqy5LvE8qIHW62GUBvs_tVdk_CI5Jj7L_yKBB7A</p> <p>Hvor placerer du ting og mennesker? 'indledning' Henrik Høeg Olesen: I Mærkelige menneske, s17 . Plurafutura, 2016 (1 side)</p> <p>Falske minder: Hvorfor kan man huske noget, der aldrig er sket? Fra videnskab.dk 2020.</p> <p>videomateriale:</p> <p>'I krig med kroppen 1 (Christian fra 26.00-28.00)'. DR 2019. (1 side) https://www.dr.dk/tv/se/jeg-hader-min-krop/i-krig-med-kroppen/i-krig-med-kroppen-1-4</p> <p>'I krig med kroppen 2 (Christian fra 5.00-7.00)'. DR 2019. (1 side) https://www.dr.dk/tv/se/jeg-hader-min-krop/i-krig-med-kroppen/i-krig-med-kroppen-2-4#/07:07</p> <p>'Aldrig for sent 2 af 4' (Peter og Stefanie fra 27.00-32.50). DR 2017. (1 side)</p>

	https://drive.google.com/open?id=0B-W6BAJyuAYkLWo5TjZWb29PU0E Podcast: Brainstorm Season 2, Episode 7, 2020. https://audioboom.com/posts/7662349-falske-minder-hvorfor-kan-man-huske-noget-der-aldrig-er-sket
Omfang	Anvendt uddannelsestid:
Særlige forskningspunkter	skemateori og mening (Bartlett) og falske erindringer (Elizabeth Loftus). Mindset og indlært hjælpeløshed.
Væsentligste arbejdsformer	Væsentlig empiri

Titel 4	Personlighedspsykologi og stress
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>'Psykoanalyse' Ole Schultz Larsen: <i>Psykologiens veje (kapitel 16)</i>, s. 277- 278 + 282-289 + 291-292. Systime, 2018. (13 sider)</p> <p>'Begreber og fortolkning' Paul T. Costa og Robert McCrae: <i>NEO PI-R Manual – klinisk</i>, s 23-27. Hogrefe Psykologisk Forlag, 2004. (5 sider) https://vucviborg.sharepoint.com/:b/s/Hold/vDh1PsB2018_19_70WRV/EfJT8vgxXhxLrk_OeKmbNYsBcCHK3vG_bpJ_oNrbFjxhiw</p> <p>'Eksistentiel og humanistisk psykologi' <i>Psykologiens veje (kapitel 17)</i>, s. 293-299. Systime, 2018. (6 sider)</p> <p>Er den frie vilje en illusion? Af Jacob Rachmanski 24.09.11, Ingeniøren. (1 side) https://ing.dk/artikel/er-den-frie-vilje-en-illusion-122407</p> <p>'Stress, livsforandringer og arbejdsliv' Ole Schultz Larsen: <i>Psykologiens veje (kapitel 23)</i>, s. 399-406. Systime, 2008. (7 sider)</p> <p>"Tidens største løgn er, at vi kan, hvad vi vil" interview med Svend Brinkmand i Zetland 23.05.21 (2 sider) https://drive.google.com/file/d/1uDL9csl1twh0E4eVpOFlxmyOhMEhoYEI/view?usp=sharing</p> <p>'Den nationale sundhedsprofil' s26-27, Sundhedsstyrelsen 2018 (2 sider) https://www.sst.dk/da/udgivelser/~/media/73EADC242CDB46BD8ABF9DE895A6132C.ashx</p> <p>'Fakta om arbejdsmiljø og helbred' s 62-63, Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmil-</p>

	<p>jø 2018. (2 sider) https://vucviborg.sharepoint.com/:b/s/Hold/vDh1PsB2018_19_70WRV/EWazPlqPCidMn87FE1cyik4BHn09gDVmkN4XlpOTF4nwQ</p> <p>'Case til The big five' (Flemming og fabrikken + Counter Strike som et frirum). (2 sider)</p> <p>'B.S. Christensen: DU har ansvaret for at få et godt liv'. Artikel. Helse, 2012 (2 sider)</p> <p>Test: NEO-PI-R (femfaktor modellen) http://personality-testing.info/tests/BIG5.php</p> <p>Perceived Stress Scale (PSS): http://www.amkherning.dk/userfiles/file/PSS-skala_Danskvalideretversion.pdf</p> <p>Video materiale: 'Benjamin Libet'(2 sider) https://drive.google.com/open?id=1YZrZP0Mr758qnKCoP-QOQjP8MikPDPB2</p> <p>'Pengemagasinet om stress' (de første 12 minutter). DR, 2018. (2 sider) https://drive.google.com/drive/folders/0B-W6BAJyuAYkcE5yZFBTV0MxUEU?usp=sharing</p>
Omfang	Anvendt uddannelsestid: 46 sider
Særlige fokuspunkter	Hvordan kan vi beskrive og forstå personligheden? Vi ser på tre forskellige bud. Freuds strukturmodel indeholdende id, jeg og overjeg - samt forsvarsmekanismerne og det ubevistste. Trækteori og fem-faktor modellens ide om at personligheden har en kerne, som består af de fem grundtræk neuroticisme, ekstroversion, åbenhed, venlighed og samvittighedsfuldhed. Sartres eksistensfilosofi og hans forståelse af personligheden gennem valg. Og endelig stress og symptomer på stress. Kravkontrol modellen, sociale tilpasningsskala, akut stress og kronisk stress.
Væsentligste arbejdsformer	